

Enorm Biofactory A/S
Hedelundvej 15
8762 Flemming

Stationsparken 1
7160 Tørring
T: 79755000

Lene Kofoed
M: +4551724602
D: +4579755628
Mail:
Lene.Kofoed
@hedensted.dk
Sagsnr. 01.05.08-P19-21-24

03.10.2024

Landzonetilladelse til etablering af vandhuller på matr. nr. 21a, Honum By, Hvirring og 2q Kodallund, Hvirring, Hedelundvej 15, 8762 Flemming

Enorm Biofactory A/S og Hedensted Kommune har etableret et samarbejde om at efterbehandle en gammel grusgrav på matriklerne 21a, Honum By, Hvirring og 2q, Kodallund, Hvirring, Hedelundvej 15, 8762 Flemming, tilhørende Enorm Biofactory A/S, til natur med det formål at lave et nyt habitat for strandtudser. I grusgraven ønskes anlagt op til 4 lavvandede vandhuller, og lige syd for grusgraven ønskes anlagt op til tre vandhuller med lidt dybere partier og som drikkesteder for græssende dyr. Hvert vandhul har en max størrelse på 700 m². Placeringen er vist på nedenstående kort.

Kommunens afgørelse

Der gives tilladelse efter § 35, stk. 1 i lov om planlægning¹ til etablering af lavvandede vandhuller.

Tilladelsen gives på følgende betingelser:

1. Vandhullerne skal anlægges med en form, så de falder naturligt ind i landskabet med fladt skrånende bredder, hvor hældningen så vidt muligt ikke bliver stejlere end forholdet 1:10 for vandhuller til strandtudser og 1:5 for drikke vandhuller. Vandhullerne etableres uden øer.
2. Vandhullerne etableres med naturligt udtryk, med uens brink af variabel hældning.
3. Vandhullerne etableres med forskellig vanddybde, så der altid er vandhuller med vand til græssende dyr og vandhuller der tørrer ud i både tørre og våde år, efter anvisning fra Amphi Consult.
4. Den opgravede jord placeres i sandmiler. Sandmilerne anlægges med formålet at skabe overvintringssteder for strandtudserne. Sandmilerne anlægges med en højde på op til 1,5 meters højde og udformes efter anvisning fra Amphi Consult.
5. Opgravet materiale må ikke placeres i beskyttet natur, inden for beskyttelseszonen for fortidsminder eller diger.
6. Dræn lukkes eller ledes uden om vandhullerne, som etableres uden tilløb og afløb.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 om lov om planlægning.

7. Der må ikke opstilles andehuse, hegn eller andre indretninger i eller ved vandhullerne. Der må dog gerne opstilles almindeligt kreaturhegn omkring vandhullerne.
8. Der må ikke beplantes omkring vandhullerne.
9. Der må ikke udsættes fugle, fisk eller andre dyr i vandhullerne, ligesom der ikke må fodres i eller ved vandhullerne, eller opstilles fodertønder.
10. Vandhullerne placeres minimum 10 m fra skel.
11. Når vandhullerne er anlagt, bedes du orientere kommunen på mail: vandognatur@hedensted.dk samt Regionen på Isabella.Niekrenz@ru.rm.dk

Ifølge museumslovens² § 27 stk. 2 gælder følgende: Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Henvendelse til VejleMuseerne tlf. 76813100 eller museerne@vejle.dk.

Vær opmærksom på at ved evt. omlægning af dræn kan det kræve en særskilt vandløbstilladelse.

Figur 1 De blå polygoner angiver placeringen af nye lavvandede vandhuller. De sandfarvede polygoner angiver sandmiler.

Sagsfremstilling

Ejendommen ligger i landzone. Der må generelt ikke foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer i landzone, uden tilladelse fra landzonemyndigheden. Etablering af et nyt vandhul eller sø er ændret anvendelse af arealet, og det kræver en landzonetilladelse efter planlovens § 35.

² Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. august 2014.

Beskrivelse af det ansøgte samt beskrivelse af området

I tog kontakt til kommunen angående etablering af et biodiversitetsprojekt og præsenterede et ideoplæg til projektet. I den forbindelse foreslog kommunen at lave et nyt levested for strandtudser, der er hårdt pressede i jeres lokalområde. På den baggrund, blev etableret et samarbejde mellem jer og kommunen med Amphi Consult som rådgiver vedrørende strandtudser, og der blev udarbejdet en skitse af et nyt levested for strandtudser.

Området er i dag en gammel inaktiv grusgrav, der står overfor at skulle efterbehandles. Regionen har givet tilladelse til at grusgraven efterbehandles til natur. Da I påtænker at udlægge et større areal til Permanent Ekstensivering (tilskudsordning) og efterfølgende græsning, anlægges der i grusgraven vandhuller med forskellige vanddybde, så der altid er vandhuller med permanent vandspejl, samt vandhuller der vil tørre ud om sommeren, for at sikre optimale levesteder for strandtudsen.

Beskrivelse af eventuelle vilkår

- Flade og afrundede bredder skaber lavvandede områder ved brinkerne. De lavvandede steder giver varmere vandområder til gavn for mange vandhulsdyr. Lavvandede steder øger også arealet med søbund, der får rigeligt sollys, hvilket skaber levested for flere typer rodfæstede plantearter. Samtidig sørger den bløde overgang for, at padde og mindre pattedyr let kan komme både ned i og op af vandhullerne. Kommunen anbefaler i øvrigt, at man udformer brinkerne med varierende hældninger.
- Tilløb og afløb kan give øget tilførsel af næringsstoffer til skade for henholdsvis vandhullerne og nedstrøms recipient.
- Forbud mod at udsætte dyr og planter sikrer, at det er naturligt hjemmehørende og naturligt forekommende arter, der indvandrer til vandhullet.
- Fodring af dyr i og nær vandhullerne vil ofte resultere i lavere naturkvalitet pga. forurening med næringsstoffer.

Nabohøring

Hedensted Kommune har ikke foretaget nabohøring, da projektet ligger ud til åbne marker og vurderes ikke at kunne påvirke naboejendomme.

Museet er blevet hørt og udtaler at de ikke forventer der skal udføres en arkæologisk forundersøgelse forud for etablering af vandhullerne.

Kommuneplan

Der er i kommuneplanen ingen relevante udpegninger for området.

Natura 2000-områder og Bilag IV arter

Der skal ifølge habitatbekendtgørelsen³ foretages en vurdering af om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV arter i området væsentligt.

Der er ca. 5 km til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde: Natura 2000 område nr. 77 'Uldum Kær, Tørring og Ølholm Kær', som rummer Habitatområde nr. 66 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 44.

Hedensted Kommune har registreret bilag IV arten strandtudse indenfor 1 km syd for området, hvor vandhullerne ønskes placeret. Vandhullerne er beliggende indenfor udbre-

³ Bekendtgørelse om udpeging og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter Bek. nr. 1098 af 21. august 2023 (Habitatbekendtgørelsen).

delsesområdet for øvrige bilag IV arter som vand-, syd-, langøret- og frynseflagermus samt odder, stor vandsalamander, spidssnudet frø og markfirben⁴.

Vandrammedirektivet

Hedensted Kommune skal ifølge Indsatsbekendtgørelsens §8⁵ sikre at projektet ikke forringer tilstanden af berørte vandområder og sikre at projektet ikke hindrer målopfyldelse for vandområderne.

Vandområdeplan

Målsætningen for vandløbet Gudenåen er, jf. Vandområdeplanerne⁶, at vandløbet skal have en 'God økologisk tilstand'. Målsætning for vandløbet er, jf. Vandområdeplanerne er ikke opfyldt, og tilstanden er følgende: Moderat økologisk tilstand.

Smådyrsvurdering ved DVFI⁷; 'Høj økologisk tilstand',

Fisk. Økologisk tilstand eller potentiale; God økologisk tilstand'

Planter. Økologisk tilstand eller potentiale; Moderat økologisk tilstand'

Alger. Økologisk tilstand eller potentiale; God økologisk tilstand'

Kemiske tilstand. Kemisk tilstand eller potentiale; God kemisk tilstand'

Der er 1 km til Gudenåen og etableringen af vandhullerne vurderes ikke at have nogen indflydelse på Gudenåen.

Kommunens vurdering

Landzonetilladelsen vurderes ikke at påvirke landskabelige værdier i væsentlig grad og er ikke i strid med kommuneplanens retningslinjer. Derfor meddeles hermed tilladelse efter planlovens § 35 til vandhullerne, som ansøgt.

På grund af afstanden og projektets karakter vurderes etableringen af vandhullerne ikke at have indflydelse på Natura 2000 områdernes udpegningsgrundlag.

Hedensted Kommune vurderer, at projektet, på grund af den hidtidige anvendelse af arealet, ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Projektet vil fremme levevilkårene for strandtudsens der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV, idet der laves nye lavvandede vandhuller.

Klagevejledning

Der kan klages over afgørelsen til Planklagenævnet af:

- Erhvervs- og vækstministeren,
- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- i øvrigt enhver med retlig interesse i afgørelsen,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker

⁴ Søgaard, B., Wind, P., Elmeros, M., Bladt, J., Mikkelsen, P., Wiberg-Larsen, P., Johansson, L.S., Jørgensen, A.G., Sveegaard, S. & Teilmann, J. 2013. Overvågning af arter 2004- 2011. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 240 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 50. <http://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

og Therkildsen, O.R., Wind P., Elmeros, M., Alnøe, A.B., Bladt, J., Mikkelsen, P. Johansson, L.S., Jørgensen, A.G., Sveegaard S. & Teilmann J. 2020. Arter 2012-2017. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 208 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 358. <https://dce2.au.dk/pub/SR358.pdf>

⁵ Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr 449 af 11/04/2019

⁶ Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, Miljø- og Fødevarerministeriet. MiljøGIS for offentliggørelse af vandområdeplaner 2021-2027. (<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandram-medirektiv3-2022>).

⁷ DVFI er forkortelse for Dansk Vandløbs Fauna Indeks, som benyttes til at vurdere vandløbets tilstand.

- landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen på betingelse af, at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Afgørelsen vil blive offentlig bekendtgjort på www.hedensted.dk. Klagefristen er fire uger efter datoen for offentliggørelse. Klagen skal således være indgivet i **Klageportalen** og klager skal have godkendt og betalt gebyr eller bestilt en faktura i Klageportalen, senest den **31.10.2024**.

Klageportalen finder du via www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Hedensted Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune sender klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen, hvis afgørelsen fastholdes. Du får besked om videresendelsen.

Hvis du sender din klage uden om Klageportalen, afviser Planklagenævnet din klage, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Hedensted Kommune. Hedensted Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

Vær opmærksom på, at en rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Fristen regnes fra annonceringsdatoen.

I øvrigt

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Hvis du ikke inden 5 uger efter annonceringen på kommunens hjemmeside har modtaget besked fra kommunen om, at der er kommet klager, kan tilladelsen udnyttes.

Tilladelsen fritager ikke for at søge om nødvendig tilladelse efter anden lovgivning.

Når søen anlægges med et vandspejl større end 100 m², vil den blive omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven, når der er opstået et naturligt plante- og dyreliv i søen. Det betyder, at tilstanden herefter ikke må ændres uden tilladelse fra kommunen.

Hvis du er i tvivl om noget i dette brev, er du velkommen til at ringe til kommunen på telefonnummer +4579755581.

Med venlig hilsen

Lene Kofoed
Biolog

Kopi til: (med digital post)

Danmarks Naturfredningsforening

Bolig og Planstyrelsen

Friluftsrådet

VejleMuseerne

Glud Museum

Dansk Botanisk Forening

Slots- og Kulturstyrelsen

Miljøstyrelsen